

Valsts meža dienests

13. janvāra iela 15, Rīga, LV-1932, tālr. 67226600, fakss 67211176, e-pasts vmd@vmd.gov.lv, www.vmd.gov.lv

RĪKOJUMS

Rīgā

14.02.2018

Nr.35

Par vilku un lūšu monitoringu

Lai sekmētu, Pelēkā vilka (*Canis lupus*) un Eirāzijas lūša (*Lynx lynx*) sugu aizsardzības plānos minēto, sugu neinvazīvo pētīšanas metožu plašāku ieviešanu lielo plēsēju monitoringā un nodrošinātu iegūto ziņu izmantošanu medijamo dzīvnieku populācijas novērtēšanā, **uzdodu:**

1. Vecākajiem mežziņiem, mežziņiem, atbilstoši pielikumā Nr.1. aprakstītajai metodikai, līdz 31. martam fiksēt un pievienot datu bāzei `\\10.1.30.254\apmaina_vm\vilki`, `\\10.1.30.254\apmaina_vm\lusi` ziņas par medību platībās novērotiem vilku un lūšu pēdu nospiedumiem ar precīzu to atrašanās vietu un datumu.

2. Virsmežziņiem nodrošināt:

2.1. virsmežniecību inženieru medību jautājumos, vecāko inspektoru medību jautājumos, vecāko mežziņu, mežziņu, mežniecību darbinieku informēšanu par šo rīkojumu,

2.2. medību tiesību lietotāju informēšanu par iespēju piedalīties vilku un lūšu speciālajā monitoringā, fiksējot atbilstoši pielikumā Nr.2 aprakstītajai metodikai medību platībās novērotos vilku un lūšu pēdu nospiedumus ar precīzu to atrašanās vietu un datumu, ziņas nosūtot par vilkiem uz e pastu **vilki@vmd.gov.lv**, par lūšiem **lusi@vmd.gov.lv**.

3. Medību daļas vadītājam nodrošināt:

3.1. sadarbībā ar Meža resursu reģistra izstrādes un uzturēšanas daļas vadītāju pārskata par vilku, lūšu izplatību medību platībās sagatavošanu;

3.2. rīkojuma ieviešanu VMD mājaslapā (<http://www.vmd.gov.lv/valsts-meza-dienests/statiskas-lapas/medibas/es-sfera-esoso-sugu-monitorings?nid=1697#jump>);

3.3. priekšlikumu par sugu neinvazīvo pētīšanas metožu plašāku ieviešanu medijamo dzīvnieku populācijas stāvokļa novērtēšanā iesniegšanu līdz 01.05.2018.

4. Rīkojuma izpildi kontrolēt Meža resursu pārvaldības departamenta direktorei.

Pielikumā Nr.3 informatīvs materiāls par vilku un lūšu pēdu nospiedumiem uz 2 lpp.

Generāldirektors

A.Krēsliņš

Lūsis 67212776

valters.lusis@vmd.gov.lv

Rīkojumu nosūtīt: vm@vmd.gov.lv; daba@daba.gov.lv;

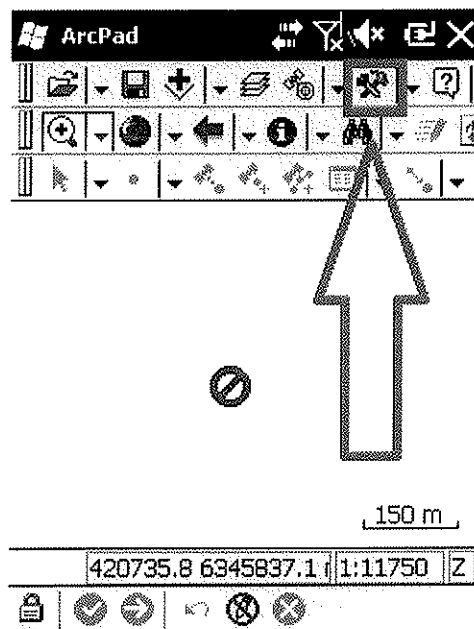
lvm@lvm.lv; info@lms.org.lv; latma@latma.lv; info@mezaipasnieki.lv

baiba.rotberga@vmd.gov.lv; medibas@vmd.gov.lv; gundarssStarks@vmd.gov.lv

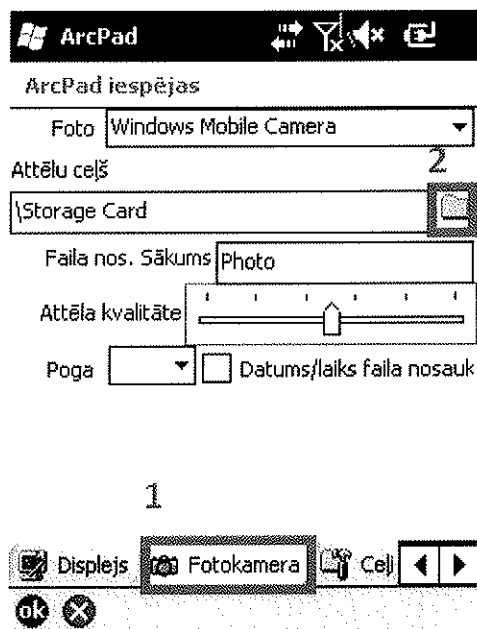
Ievietot: <https://moodle.vmd.gov.lv>

Ashtech Mobile Mapper 100

Lai iegūtu attēlus ar to uzņemšanas lokāciju, izmantojot Ashtech Mobile Mapper 100 uztvērēju, nepieciešams atvērt ArcPad aplikāciju. Sākotnēji nepieciešams spiest pogu “Rīki”, lai mainītu vietu, kur tiek glabāti uzņemtie fotoattēli.

Atvērsies “ArcPad iespējas” logs, kur apakšā esošajā izvēlņu laukā jāizvēlas “Fotokamera” (1). Pēc tam jāatver mape, kas atrodas blakus laukam ar nosaukumu “Attēlu ceļš” (2).

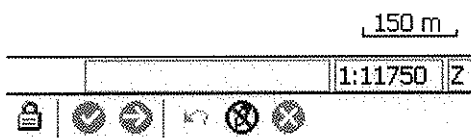
Atvērsies “Direktoriju pārlūkošanas” logs, kurā ir jāatrod mape ar nosaukumu “Storage Card”. Uz mapes ir jāuzspiež ar ekrāna pildspalvu (1), pēc tam jāspiež poga “OK” (2). Pēc noklusējuma attēli, kuri tiks uzņemti ar ArcPad palīdzību, turpmāk tiks glabāti iekārtas atmiņās kartē.

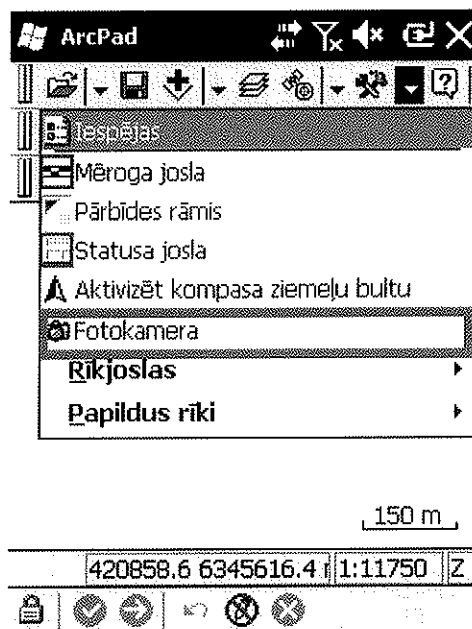
2

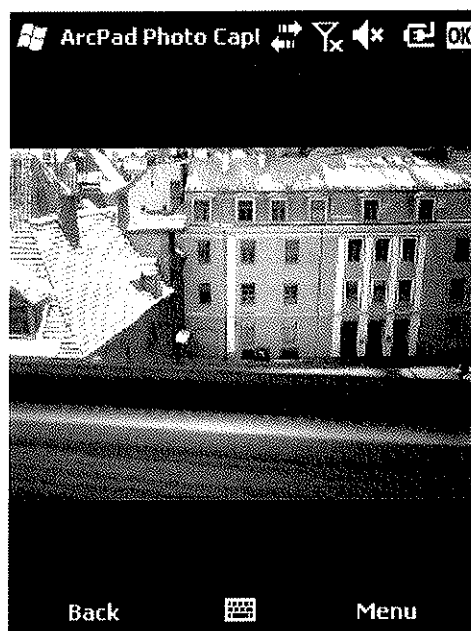
Pēc attēlu saglabāšanas vietas norādes nepieciešams aktivizēt iekārtas GNSS uztvērēju.

Pēc GNSS uztvērēja aktivizēšanas nepieciešams ieslēgt ArcPad aplikācijā esošo fotokameras rīku.

Atvērsies fotokameras funkcija.

Pievienojiet vilka vai lūša pēdas nospiedumam objektu, kurš ļautu identificēt pēdas nospieduma izmēru.

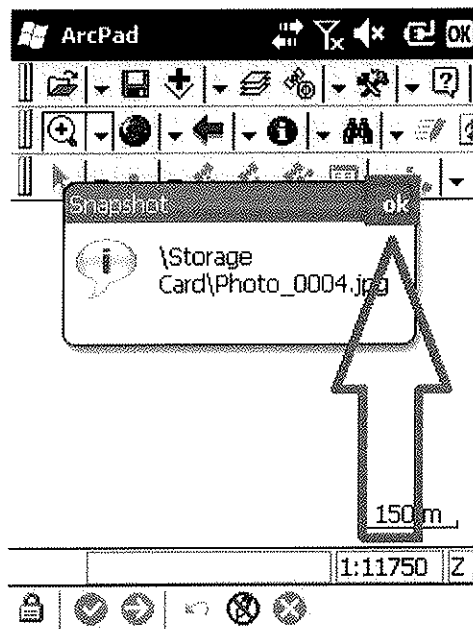
Lai uzņemtu vēlamo fotoattēlu, jāspiež vidējā poga, kas atrodas zem iekārtas displeja.

Ja uzņemtais fotoattēls apmierina, jāspiež "Ok" poga, kas atrodas augšējā labajā stūrī. Fotoattēls automātiski tiks saglabāts iepriekš norādītajā mapē.

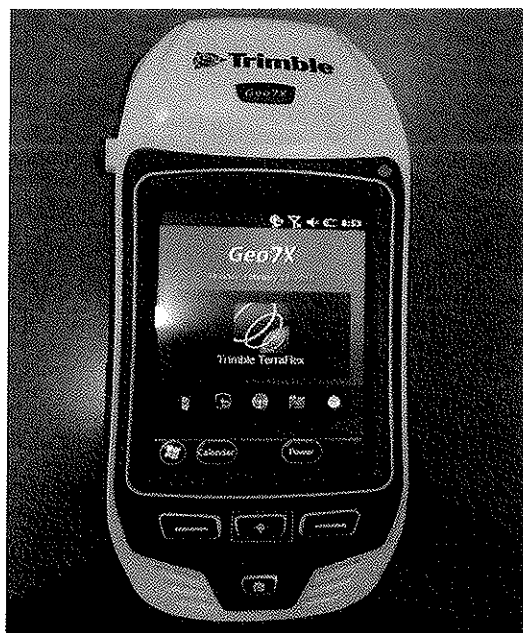

ArcPad aplikācijā parādīsies paziņojums par fotoattēla saglabāšanas vietu un tā nosaukumu, jāspiež poga "Ok".

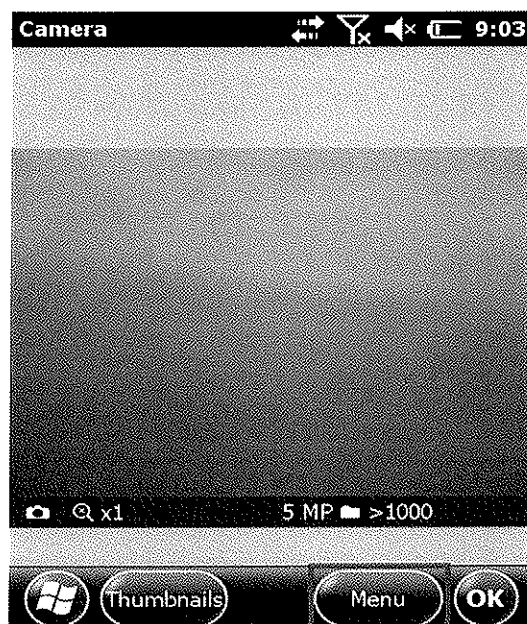

Trimble Geo 7x

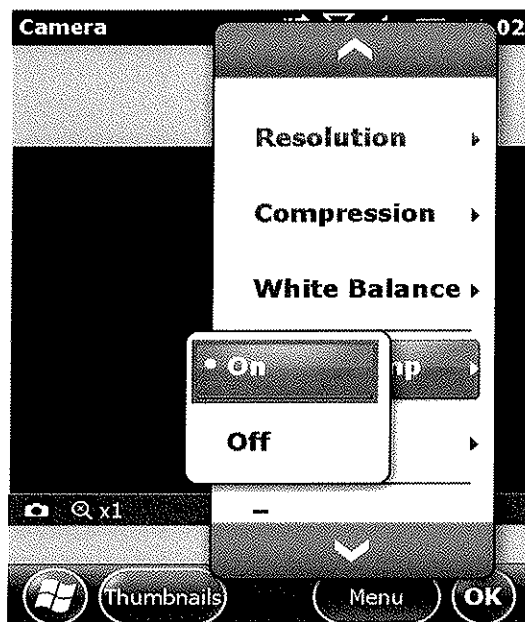
Lai atvērtu Trimble Geo 7x iekārtā esošo foto kameru, ir nepieciešams nospiegt vidējo pogu, kura atrodas zem iekārtas displeja.

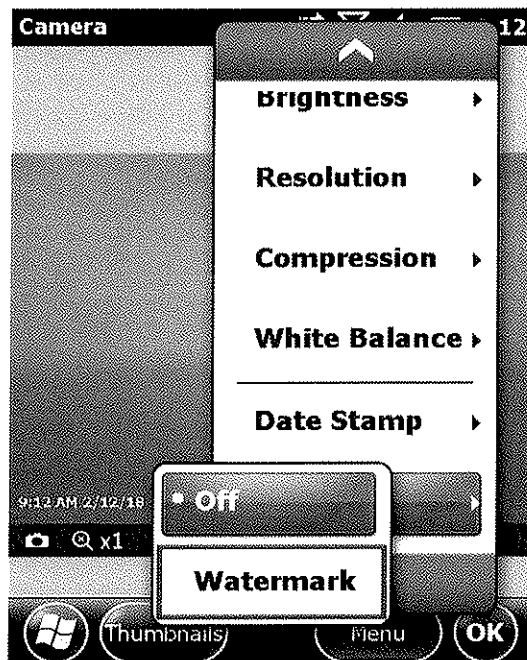
Atvērsies kameras funkcija, papildus tam tiks aktivizēts iekārtā esošais GNSS uztvērējs. Kad GNSS uztvērēja statusa indikators sāks mirgot zaļā krāsā, uztvērējs būs noteicis savu pašreizējo atrašanās vietu. Pirms fotoattēlu uzņemšanas ir nepieciešams aktivizēt datuma un lokācijas pievienošanas funkcijas, kā arī norādīt korektu fotoattēlu saglabāšanas vietu. Nepieciešams spiest pogu "Menu".

Datuma pievienošanai kameras funkciju izvēlnē ir nepieciešams nospiegt “Date stamp” pogu, atvērsies jauna sadaļa, kurā jāspiež poga “On”. Lai fotoattēla uzņemšanas datums būtu pareizs, ir nepieciešams pārliecināties, ka iekārtā uzstādītais datums ir precīzs. Datums tiks vizuāli parādīts fotoattēla kreisajā apakšējā stūrī.

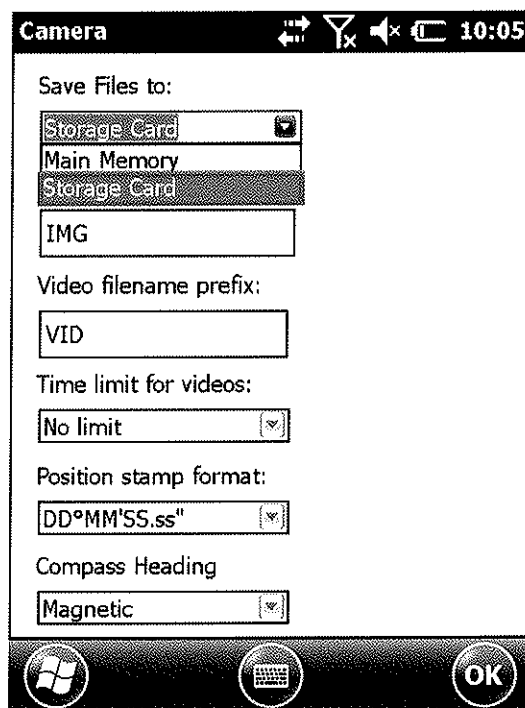
Lokācijas pievienošanai nepieciešams kameras funkciju izvēlnes logā spiegt pogu “Location”, atvērsies jauna sadaļa, tajā jāspiež poga “Watermark”. Kad iekārtas GNSS uztvērējs kļūs aktīvs, kameras logā labajā apakšējā stūrī parādīsies iekārtas pašreizējās koordinātas.

Pievienojiet vilka vai lūša pēdas nospiedumam objektu, kurš ļautu identificēt pēdas nospieduma izmēru.

Uzņemtos fotoattēlus būtu nepieciešams saglabāt iekārtas atmiņās kartē. Lai to izdarītu, ir jāatver kameras opciju logs. Kameras logā jāspiež Menu<Options. Atvēršies kameras opciju saraksts, kur laukā "Save Files to", jāizvēlas "Storage Card". Attēli tiks saglabāti atmiņas kartē.

Uzņemtajā attēlā ir redzams, ka pēc datuma un lokācijas pievienošanas funkcijas aktivizēšanas attēla kreisajā apakšējā stūrī parādās datums (1), bet labajā apakšējā stūrī aktīvā GNSS atrašanās vietas koordinātas (2).

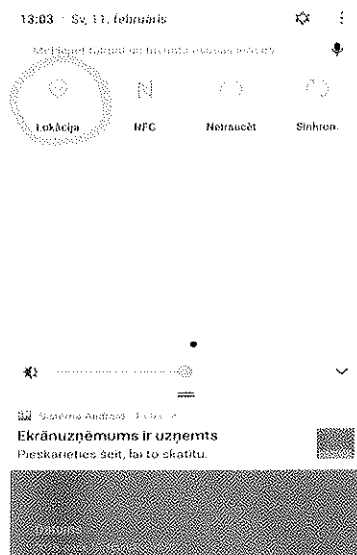

Novēroto vilku un lūšu pēdu nospiedumu fiksēšana ar precīzu to atrašanās vietu un datumu.

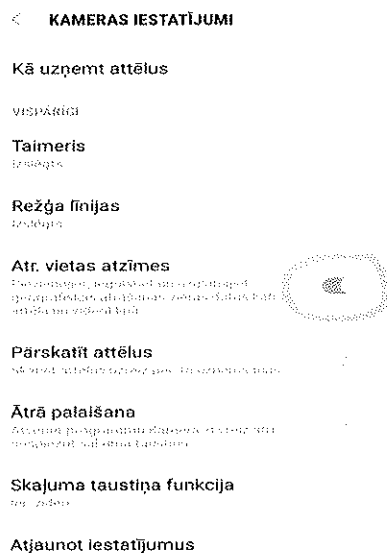
Izmantojamas foto fiksēšanas ierīces ar atrašanās vietas fiksācijas funkciju.

1. Ierīces iestatījumos jābūt aktivizētai lokācijas (GPS) funkcijai.

Precīzākai atrašanās vietas fiksēšanai ierīcē vēlams aktivizēt mobilo datu pieeju.

2. Ierīces kameras iestatījumos jābūt aktivizētai atrašanās vietas atzīmes funkcijai.

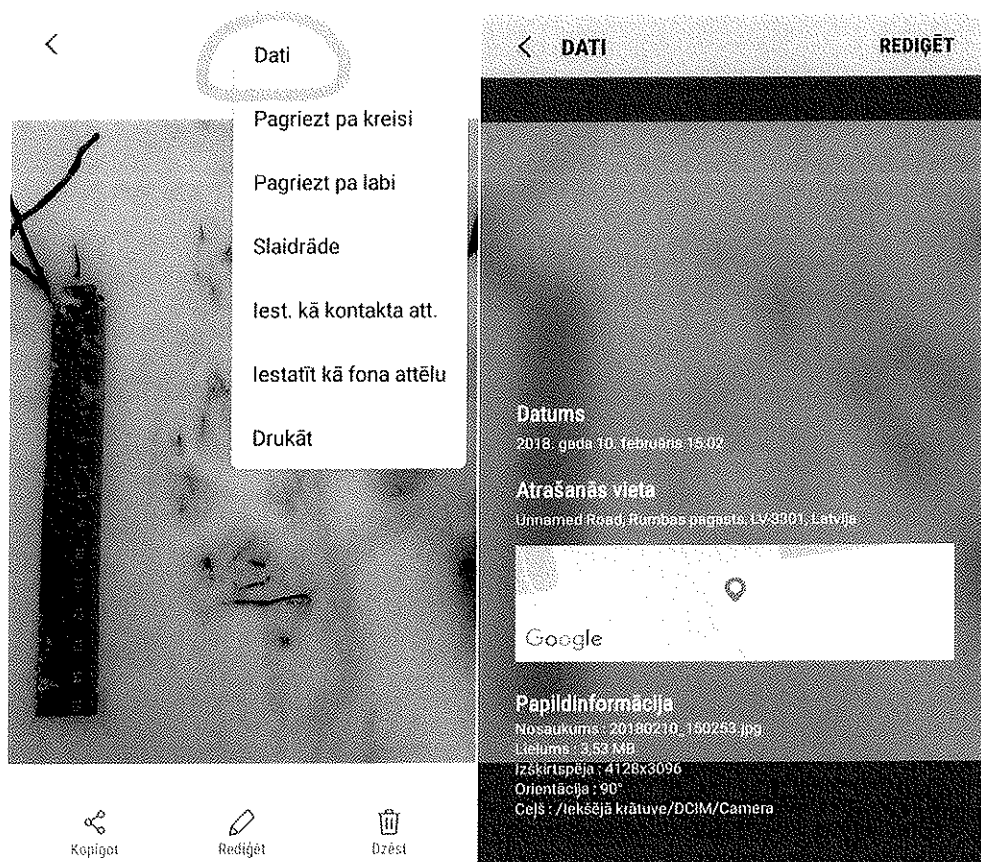
3. Pievienojiet vilka vai lūša pēdas nospiedumam objektu, kurš ļautu identificēt pēdas nospieduma izmēru.

Pirms foto attēla uzņemšanas ierīce jāaktivizē un nedaudz “jānogaida” - pretējā gadījumā atrašanās vieta var nenofiksēties vai nofiksēties ar būtisku novirzi.

4. Pēc fotoattēla fiksēšanas pārbaudiet vai tam pievienota informācija par atrašanās vietu.

Ja atrašanās vieta nav fiksēta, veikt atkārtotu fotoattēla uzņemšanu.

5. Fotoattēli ar **nemainītiem failu nosaukumiem** nosūtāmi:

5.1. fiksētie vilku pēdu nospiedumi- vilki@vmd.gov.lv;

5.2. fiksētie lūšu pēdu nospiedumi- lusu@vmd.gov.lv.

Informatīvs materiāls par vilku un lūšu pēdu nospiedumiem.

VILKS

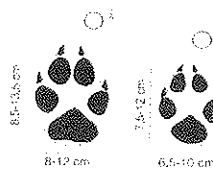
mācies pazīt

zvěru podobas

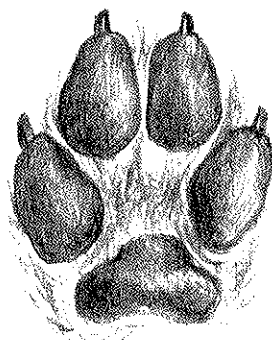
蘇蘇蘇蘇蘇

***Canis lupus* L.**

K: Bonk
L: Vilkas
I: Hunt
A: Wolf
V: Wolf

[illegible][illegible]

tes, mēža glavinis un zekes, sūn:
parva salnās. Mēžā no mēžona –
pašā "uabēte" vārdā – var būt tēls
dārzamā vārdamā
Mēžā līdā sūn dēš dēš grāš
mēžamā
Mēžā sūn, kā mēžā sūnāms,
vies parāš mēžā sūnāms, mēžā
dēšmēžamā, kas mēžamā sūnāms
mēžā sūnāms sūnāms

*Suna pēdas otro pirkstu
spilventiņi ir izvirzīti
garām pirmo pirkstu
spilventiņiem*

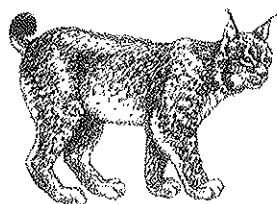

*Vilka pēdū sarp priekšējo
un pakalējo pirkstu spil-
ventiņu pāriem var iemietot
sērkokonu*

LŪSIS *mācīes pazīt* zvēru pēdas LŪSIS

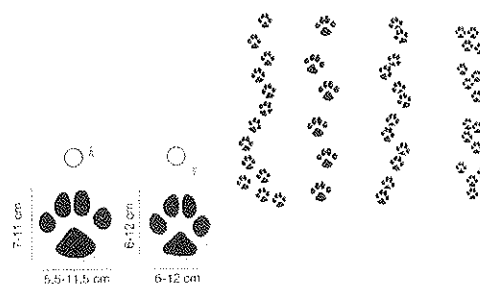
Lynx lynx L.

K: Pucis
L: Lūšis
I: Ilves
A: Lynx
V: Nordluchs

■ Galdaizīnāts lūšs, sāniskā saplacinātā ķermenī ir garāks, mašīnām vajam un īsu asti. Garums: 80-105 cm, masa: 12-25 kg.

■ Pirkminijs. Pēdas platas, apakšstarp platas, pakšiem saistplēves, kas nospiestas nostāj. Nagi ērti ievādi. Ējot vai rīkojot pēdu nospietumi vado ļaunli mju. Sveģā varēti lūši (māts ar kāķēnām) varēt oīs ar cīta. Iekoi pēdu pēdā.

■ Mōst īzēst vāpēvādi, rosnā-kais gais parast smāķis. Ķonse-tenca samēri oīa. Ķnās lēdāoles mēns.

■ Ģaums - 10-15 cm (2-3 cm).

■ Saurā sāniskā ķī dāudz zveju mēli vai pūnu spalvu, kā arī kaķu dāģas.

■ Atrocini praktiski tēa snāgt or-rodā, sekot lūšu pēdu nospietumiem, jo eksperimentus mēd rāģi aprakst (mācīam) nēlēli uzskatādi solīga pāugutnē).

■ Izkamā vānā mēns no pastā-vgām takām.

